

اتفاق روشن

مناسبات اقتصادی

ایران و الجزایر

تهیه و تنظیم: الهام شبستری

شرکای اروپایی خود برای ساخت خط لوله یک هزار و ۳۵۰ کیلومتری "گالسی" از طریق ساردینیا به ایتالیا همکاری می‌کند.

الجزایر از نظر ذخایر گاز طبیعی در مقام دوم قاره آفریقا پس از نیجریه قرار دارد و از نظر ذخایر نفت نیز پس از دو کشور لیبی و نیجریه مقام سوم را از آن خود کرده است.

بخش هیدروکربن‌ها نقش اساسی را در اقتصاد الجزایر و تولید ناخالص داخلی این کشور ایفا می‌کند به طوری که ۵۲ درصد از درآمد بودجه، ۲۵ درصد از تولید ناخالص داخلی و بیش از ۹۵ درصد صادرات الجزایر را شامل می‌شود.

این کشور الگویی را برای بخش انرژی خود انتخاب کرده که مدتی است شبکه صنعتی مانند برق و انتقال و توزیع گاز طبیعی در بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در برخی از کشورهای در حال توسعه از آن استفاده کرده‌اند و انتظار می‌رود که در بخش هیدروکربن‌ها نیز تغییرات مشابهی اتفاق بیفتد.

نگاه سیاست به اقتصاد الجزایر

"عبدالعزیز بوتفلیقه" رئیس‌جمهور الجزایر که در سال ۱۹۹۹ با کسب ۷۳/۹ درصد آرا به ریاست جمهوری رسید، در دوره دوم ریاست جمهوری خود طرح‌های "وفاق اجتماعی" و "اشتی ملی" برای عبور کشور از بحران امنیتی و حرکت به سوی

روزافزون مصرف گاز در دنیا، می‌توانند با تعامل دو جانبه در توسعه اقتصادی خود گام موثری بردارند.

هم اکنون ایران در زمینه پتروشیمی سالانه حدود ۳۰ میلیون تن ظرفیت تولید دارد و تراز تجاری ۳۱ میلیارد دلاری الجزایر در سال گذشته که بدون شک صادرات محصولات نفتی سهم به سزایی در آن داشته، مبین تجربیات ارزنده در این زمینه می‌باشد.

براساس گزارش نشریه تخصصی بررسی اقتصادی خاورمیانه (سیس)، الجزایر تصمیم گرفته است، ظرفیت تولید نفت خود را در حد یک میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه در روز محدود کند و طرح ویژه‌ای برای افزایش صادرات گاز تهیه کرده است.

این کشور یکی از تامین‌کنندگان بزرگ گاز اتحادیه اروپاست که ۱۲ درصد نیاز گاز اروپا را از طریق مدیترانه با خط لوله گاز "ترانسمد" (Transmed) از مسیر تونس به ایتالیا و خط لوله مغرب-اروپا به "گوردوبا" در اسپانیا تامین می‌کند.

الجزایر و شرکای اروپایی آن در نظر دارند خط لوله دومی از زیر دریا موسوم به "مد گاز" (Med Gas) به اسپانیا احداث کنند به طوری که هشت میلیارد متر مکعب گاز را در سال به اسپانیا، پرتغال و فرانسه برساند.

پیش‌بینی می‌شود این طرح تا سال ۲۰۰۹ میلادی به بهره‌برداری برسد. این کشور همچنین با

اشاره: سفر دو روزه رئیس‌جمهور و هیات بلندپایه سیاسی و اقتصادی ایران به جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر بهانه‌ای شد تا بار دیگر مروری بر ویژگی‌های اقتصادی و تاریخچه مناسبات تجاری و سیاسی این کشور با ایران داشته باشیم و توان بالقوه هر دو کشور را برای گسترش هر چه بیشتر مناسبات اقتصادی بررسی کنیم.

ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل مشترک

الجزایر یکی از دارندگان مهم ذخایر نفت و گاز در جهان است. ظرفیت فعلی تولید نفت خام این کشور روزانه ۱۰۵ میلیون بشکه است و تا دو سال دیگر به دو میلیون بشکه خواهد رسید.

رئیس‌جمهور ایران در سفر اخیر خود به این کشور، در دیدار با تجار ایرانی و الجزایری با اشاره به ذخایر شناخته شده گاز در منطقه خاورمیانه اذعان داشت که خاورمیانه ۵۶ تریلیون متر مکعب از ذخایر شناخته شده گاز جهانی را در اختیار دارد که از این میزان ۴۸ درصد متعلق به ایران می‌باشد، که این رقم ۳۶ درصد ذخایر گاز کشورهای اوپک و ۱۸ درصد ذخایر گاز جهان محسوب می‌شود.

ظرفیت تولید گاز طبیعی کشور الجزایر در حال حاضر ۶۲ میلیارد متر مکعب است که تا چهار سال دیگر به ۸۵ میلیارد متر مکعب افزایش خواهد یافت.

ایران و الجزایر با اشتراک گذاشتن وجه مشخصه ذخایر عظیم گازی و نظر به نیاز

آرامش و صلح را به اجرا گذاشت که تاکنون این طرح‌ها موفق ارزیابی شده‌اند.

با اجرای برنامه‌های اصلاحات و پیشرفت اقتصادی، ارزش تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۲۰۰۶ به ۱۰۱ میلیارد دلار رسید و بدهی خارجی نیز که در سال‌های اخیر ۲۵ میلیارد دلار بود، به کمتر از پنج میلیارد دلار کاهش یافت.

حدود یک چهارم نیروی کار الجزایر در بخش کشاورزی مشغول به کار هستند اما صنعت کشاورزی حتی تولید ناخالص داخلی کمتری از صنایع دستی یا معادن را تشکیل می‌دهد.

دولت نقش موثری در برنامه‌ریزی اقتصادی ایفا می‌کند و توجه خاصی به بخش صنعتی از جمله معادن و بخش مالی دارد. در اواخر دهه ۹۰ نیز تا حدودی خصوصی‌سازی انجام شده و فضای باز برای سرمایه‌گذاری خارجی اعلام شده است.

مناسبات اقتصادی ایران و الجزایر

روابط سیاسی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر که از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۷۸ به طور کامل قطع بود، به دنبال دیدار روسای جمهور دو کشور در حاشیه اجلاس سران هزاره سوم در سال ۱۳۷۹ از سر گرفته شد.

از زمان تجدید روابط دو کشور تاکنون ۳۳ موافقتنامه در زمینه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی و فرهنگی میان دو کشور به امضا رسیده است.

دکتر احمدی نژاد در سفر اخیر خود به این کشور با مهم خواندن نقش بخش خصوصی ایران در کسب دستاوردهای مهم در عرصه‌های فناوری، صنعتی و دیگر بخش‌ها و گسترش روز افزون آن، ضرورت همکاری‌های بخش خصوصی و اتاق‌های بازرگانی دو کشور را مورد تأکید قرار داد.

سال گذشته هیات بلند پایه‌ای به ریاست "محمود خذری" وزیر صنایع الجزایر به دعوت اتاق بازرگانی ایران، به ایران سفر کرد و خواستار فعال شدن موافقتنامه‌های تجاری بین ایران و الجزایر شد.

در سفر کوتاه این هیات به ایران مرکز تجاری ایران و الجزایر دایر و

همایش‌هایی برای آشنایی و بررسی فرصت‌های تجاری فی‌مابین اتاق‌های بازرگانی برگزار شد.

در این همایش‌ها تجار ایرانی تمایل خود را نسبت به فعالیت در زمینه‌های صنعتی، استخراج معدن، پتروشیمی، راه‌آهن، واگن سازی، سدسازی، راه سازی، داروسازی، صنایع تولید خودرو و قطعات یدکی، توسعه کارخانجات سیمان، مواد غذایی و پزشکی و انتقال تکنولوژی در زمینه‌های فوق ابراز کردند.

طرف الجزایری نیز با استقبال از علاقمندی

**ایران و الجزایر با اشتراک
گذشتن وجه مشخصه ذخایر
عظیم گازی و نظر به نیاز
روزافزون مصرف گاز در دنیا،
می‌توانند با تعامل دو جانبه
در توسعه اقتصادی خود
گام موثری بردارند.**

تجار ایرانی، بخش‌های عمرانی ساخت و ساز و معماری، جهانگردی و هتلداری، ایجاد خطوط راه آهن و بخش‌های مختلف صنعتی را سود آور توصیف کرده و آن را تضمین مناسبی برای برگشت سرمایه به سرمایه‌گذاران ایرانی اعلام کرد.

در سفر اخیر رییس جمهور نیز به این کشور "بلخادم" نخست وزیر الجزایر نیز خواستار بهره‌گیری از توانمندی‌های ایران برای بازسازی و نوسازی الجزایر شد؛ و اجرایی شدن ۵۰ موافقتنامه گذشته را مستلزم تاسیس موسسات مشترک و تبادل اطلاعات و تجربیات طرفین دانست.

در این سفر زمینه‌های همکاری در بخش‌های حمل و نقل، شیلات، مسکن و شهرسازی، فرهنگ، نیرو، و مشارکت شرکت‌های ایرانی در طرح‌های توسعه

الجزایر مورد بررسی و توافق قرار گرفت و در این راستا، پروتکل همکاری گروه صنعتی ایران خودرو با وزارت صنایع الجزایر به امضا رسید.

با امضای این توافقنامه بخشی از بازار دو میلیارد دلاری قطعات یدکی خودروی الجزایر در اختیار ایران قرار گرفت.

طرح ایجاد خط تولید وانت بهینه شده پیکان با ظرفیت تولید سالانه ۱۵ هزار دستگاه، در مرحله بررسی فنی و تجاری قرار گرفت که طبق توافق قرار بود تا پایان تابستان سال جاری مراحل عملیاتی آن آغاز شود.

پیش از این توافق، دفتر نمایندگی ایران خودرو در الجزایر در خرداد ماه امسال با حضور منوچهر متکی وزیر امور خارجه ایران و مدیر عامل ایران خودرو گشایش یافته بود.

در پایان باید متذکر شد، با وجود ایجاد روابط سیاسی و اقتصادی مناسب فی‌مابین ایران و الجزایر، حجم شش میلیون دلاری مبادلات تجاری دو کشور حاکی از کمبود اطلاعات تجاری از ظرفیت‌های اقتصادی دو کشور است.

در حال حاضر که پدیده جهانی شدن تجارت بر همه کشورهای جهان سایه افکنده است، اتاق‌های بازرگانی دو کشور وظیفه سنگینی برای نزدیک کردن هر چه بیشتر روابط اقتصادی و شناسایی فرصت‌های تجاری یکدیگر دارند چرا که در جهان تجارت به اقتصاد منزوی رحم نمی‌شود.

منابع:

- گزارش نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در الجزایر
www.mashadfair.com

- خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران
www.irna.ir

- شبکه تحلیل گران تکنولوژی ایران و الجزایر
www.itan.igc.ir

- پایگاه اطلاع رسانی صنعت گاز ایران
www.igc.ir

- خبرگزاری ایسکانیوز
www.iscanews.ir

- شبکه اطلاع رسانی نفت و انرژی-شانا